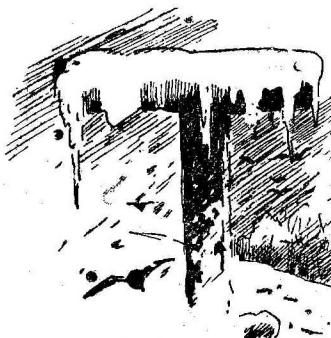

ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΕΧΑΘΗ

σαν ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου τῶν τύμβου καὶ ἐπλαισιώθησαν μὲ τὴν πένθιμον ταινίαν, τῆς ὁποίας τὰ ἄκρα ὑπεβάσταξεν εὐλαβῶς ὁ κόσμος ὅλος.

Ο θάνατος διὰ τὴν μεγαλοφυῖαν διέρχεται ἐπὶ τοῦ πλανήτου μας μὲ ἔκτακτον τραῦνον, μὲ φορεῖον βασιλικόν, διὰ νὰ ἀναλάβῃ ἐκ τῆς γῆς τὰς ὑπερόχους ὑπάρξεις, τὰς ὁποίας μὲ τόσην φειδὼ καὶ ἀραιὰ ἀπέστειλεν ἡ παγκόσμιος δύναμις τῆς Δημιουργίας, ὡς τεμάχια τῆς ὑπάρξεως της, ὡς δειγματολόγια πρὸς ἀνάμνησιν διὰ ὑπῆρχε ποτε παράδεισος διὰ τὴν ζωὴν καὶ ζωὴν ὑπερτάτης εὐτυχίας, ἥτις στηρίζεται ἐπὶ τῆς χαρᾶς τοῦ ὥραίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς.

Ο "Άλμα Ταδέμα καὶ ὁ Ιρβίγκ τῆς 'Αγγλίας, ὁ Μέντζελ καὶ ὁ Λίμπερμαν τῆς Γερμανίας, ὁ Μπαριάζ καὶ ὁ Γκιγιώμ τῆς Γαλλίας, ὁ Ταμάνιο τῆς Ιταλίας, ὁ Λύτρας καὶ ὁ Αποστόλου τῆς Ελλάδος (πλὴν τοῦ "Ιψεν τῆς Νορβηγίας, ὁ ὁποῖος κατ' ἔμπνευσιν τοῦ 'Ελληνικοῦ τύπου ἔπρεπε καὶ αὐτὸς ἐφέτος νὰ ἀποθάνῃ), δῆλοι οὗτοι ἀνὰ ζεύγη φωτεινά, ἀνήλιθον ἐν τῷ αὐτῷ σχεδόν τοῦ χρόνου διαστήματι τὸ ἔκτακτον τοῦ Χάρου φέρετρον.

Ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια, ἡ ὁποία ἀνήσυχος, περιδεής καὶ πείσμων παρίσταται τανύουσα ὑπερμέτρως τὰς πτέρυγάς της διὰ νὰ ἐξερευνήσῃ τὸ σκοτεινὸν τοῦ ἀγνώστου χάσμα, τὸ ὅποιον τόσῳ πλατύτερον δικυνοίγεται δισσού φῶς περισσότερον προσάγεται διὰ τῆς ἐπιστήμης, θὰ καταλογίσῃ μεταξὺ τῶν προβλημάτων της καὶ τὴν ἀγνωστὸν αἰτίαν ἡ ὁποία ἐρχεται ἐπιδημικῶς καὶ ταύτοχρόνως νὰ συγκλονίσῃ τὴν

πάλλοδους τὴν μιᾶς συγχρόνου μεγαλοφυῖας.

Δὲν πιστεύω οἱ θάνατοι οὕτοι νὰ εἰνε ἀπλαῖ συμπτώσεις. Αἱ συμπτώσεις συμβαίνουν εἰς τὰς κοινὰς καὶ συνήθεις ὑπάρξεις. Κἀποικ ἔλξις ὑπερκοσμίου μεγαλοφυῖας ἀνακαλεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν Ἐστίαν ὅπθεν ἐξαπεστάλησαν εἰς τὸ Πάνθεόν των, ὃπου συγκεντροῦνται. Κἀποικοι ήλιοι ὑπερκόσμιοι μακρὰν εἰς τὰ ἀτελείωτα βάθη τοῦ ἀπείρου ἀναπλάσσονται δαπάναις τῆς ζωῆς μεγαλοφυῶν τῶν πλανητῶν τοῦ κόσμου, ὃπου ὑπάρχει ζωὴ καὶ νοῦς ἐγκατεσπαρμένος καὶ πάντας ἀφειδῶς καὶ ὅλαις αὔταις πνευματικαὶ καὶ καλλιτεχνικαὶ φωτονεφέλαι συμπυκνοῦνται πρὸς δημιουργίαν κανενὸς μεγάλου πνευματικοῦ ἥλιου.

"Ω, ἀναμφιβόλως! Δὲν εἰνε μηδὲν ὅπισθεν τῆς δύσεως τῆς ζωῆς τῶν μεγαλοφυῶν τοῦ κόσμου, εἰς μάτην δὲν θὰ σύνηρ ἐνὸς καλλιτέχνου ἡ ζωὴ, δπως ἡ ἴδική μας. Κἀτι ἀθάνατον τοὺς παρακολουθεῖ πέραν τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ τάφου. Κἀτι μέγα, καὶ τὸ ὑπερόχως φωτεινόν, τὸ ὅποιον ἐν τῇ ζωῇ των μόνον οὕτοι εἶδον μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας των καὶ μόνον ἔχην τινα διὰ τῆς τέχνης των ἀφῆκαν εἰς ἡμᾶς, καὶ τὸ πέριρρας μέγα συντελεῖται διὰ τοῦ θανάτου των πέραν ἡμῶν τῶν κοινῶν, πέραν τῆς ἀντιλήψεώς μας.

Διότι τίποτε δὲν χάνεται εἰς τὸν κόσμον, οὔτε ὅλη, οὔτε δύναμις. Τὰ πάντα ζοῦν, ταξιδεύουν, διατρέχουν τοὺς πλανητάς, ὅλα πλανητά, ζητοῦν τοῦ ἀπείρου τὸν χῶρον, τὰ πάντα κερματίζονται, σμικρύνονται ἡ μεγαλύνονται τηροῦντα τὴν αἰωνίαν παντοῦ ἐξίσωσιν. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς μεγάλους νεκούς δὲν ἐχάθη.

'Αλλὰ Φειδίας, Προξειτέλης καὶ ὅλη ἡ 'Ελληνικὴ καλλιτεχνικὴ διένοια δὲν ἐπικνηθεῖν ἀκόμη ὅλοκληρωμένη καὶ πάλιν. Κερμάτια μόνον τῆς μεγαλοφυῖας ἐκείνης ἐπεσκευθησαν τὸν κόσμον ἔκτοτε καὶ τὸν ἐπισκέπτονται ὅλονέν.

'Αλλ' ὅμως δὲν θὰ ἐπανέλθῃ ἀρά γε ἀκόμη μίαν φοράν ἀκεραίαν ἡ 'Ελληνικὴ διάνοια εἰς τὴν γῆν αὐτήν, πρὶν εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς σεύσης πάσα ζωὴ;